

UOT 372.881.111.1

Nüşabə Rasim qızı Quliyeva,
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin
baş müəllimi

MƏDƏNİYYƏTLƏRARASI DİL ÖYRƏNMƏNİN ƏHƏMİYYƏTİ

Нушаба Расим гызы Гулиева,
старший преподаватель
Азербайджанского Государственного Экономического Университета

ВАЖНОСТЬ МЕЖКУЛЬТУРНОГО ОБУЧЕНИЯ ЯЗЫКАМ

Nushaba Rasim Guliyeva,
senior teacher of Azerbaijan State Economic University

THE IMPORTANCE OF INTERCULTURAL LANGUAGE LEARNING

Xülasə: Mədəniyyətlərarası dil tədrisinin əsası dil və mədəniyyət arasında özünəməxsus bir əlaqə yaratmaqdır. Dil təcrübəsinin yüksək səviyyədə inkişafı, yeni bir mədəniyyətin dərinədən başa düşülməsi və qavranılması və mədəniyyətin şəxələndirilməsi yolları dil öyrənmənin uzunmüddətli nəticəsidir. Beləliklə, dil öyrənmək qaçılmaz bir fenomen kimi qəbul edilir. Məqsədləri dili və mədəniyyəti mənimsəmək olan tələbələr təhsil müddətində mədəniyyətlərarası əlaqələrin inkişafına zəmin yaradırlar. Bu biliklərdən istifadə edərək tələbələr ünsiyyət zamanı mədəniyyətlərarası bacarıqlarını nümayiş etdirirlər.

Açar sözlər: *mədəniyyət, dil, ünsiyyət, təlim, inteqrasiya*

Резюме: Основа межкультурного обучения языкам - создать неотъемлемую связь между языком и культурой. Развитие языкового опыта на высоком уровне, глубокое понимание и восприятие новой культуры и пути диверсификации культуры - долгосрочный результат обучения языкам. Таким образом, изучение языка воспринимается как неизбежное явление. Студенты во время учебы, целью которой является освоение языка и культуры, создают базу для развития межкультурных отношений. Используя эти знания, студенты во время коммуникации демонстрируют свои межкультурные способности.

Ключевые слова: *культура, язык, общение, обучение, интеграция*

Summary: The main goal of the language teaching is to create connection between language and culture. In order to develop the level of the learners and to understand the other culture to differentiate various culture is a long-period result. The teaching and learning of the language is emerging from this point of view. The students develop in the culture and being target culture and language contexts between cultures of student's life. Using of knowledge students choosing their languages bring to inform skill level developing between cultures.

Key words: *culture, language, connection, teaching, integration*

Məlum olduğu kimi, dil və mədəniyyət vəhdət təşkil edir, dili mədəniyyətdən mədəniyyəti dildən ayırmaq qeyri-mümkündür. Onu da demək lazımdır ki, "mədəniyyət" çoxmənalı sözdür. Şübhəsiz dili öyrənən tələbələr incəsənət əsərləri, musiqi, ədəbiyyat, tarixi abidələr, dildəyiçicilərinin adət-ənənələri ilə tanış olmalıdırlar. Dillərin tədrisinin və öyrənmənin əsas məqsədi, başqa dildə ünsiyyət saxlamasını ba-

carmasıdır. Mədəniyyət dilin strukturlaşdırılması və dilin istifadə edildiyi yolları formalaşdırır. Əgər xarici dili öyrənənlər xarici dil qrupları haqda biliklərini inkişaf etdirmək istəyirlərsə, o zaman onların öz mədəniyyətlərinin başqalarından hiss edəcək dərəcədə fərqləndiyini də görmək olar. Biz xarici dildən istifadə edərkən danışma, eşitmə, oxuma və yazma vasitəsilə mədəniyyətə cəlb olunuruq.

Bu o deməkdir ki, müxtəlif mədəniyyətə malik olan, müxtəlif siyasi quruluşlarda «yaşayan insanlar təkbaşına yaşaya bilməz, xalqlar, millətlər arasında inteqrasiya prosesi başlayıb. İnteqrasiya prosesində isə ünsiyyətə ehtiyac yaranır. Ünsiyyətin başlıca vasitəsi isə dildir. Demək, müxtəlif dil daşıyıcıları olan toplumlar, xalqlar, millətlər bir-birilə ünsiyyətə girmək üçün hökmən bir-birinin dilini öyrənmək məcburiyyətində qalırlar. Buradan da xarici dilin öyrədilməsi və öyrənməsi bir zərurət olaraq meydana çıxır.

Biz mədəniyyəti öyrənməyə xarici dili öyrənməyə başladığımız ilk vaxtdan başlayırıq, çünki sadə dil də mədəniyyəti ifadə edir. Biz sözün əsl mənasında mədəni informasiyalarla auditoriya otaqlarındaykən təmin edilirik.

Dil təlimi öyrənmənin əsas dildə danışdığı qədər xarici dildə də mükəmməl olmasını qarşısına məqsəd qoymalıdır. Öyrənmələrin dil təcrübələrinin yüksək səviyyədə inkişaf etdirilməsi, başqa mədəniyyətin dərinədən başa düşülməsi və mədəniyyətin müxtəlifləşdirilməsi yolları situasiyaları dil təliminin ən uzunmüddətli nəticəsidir.

Bu həqiqətdir ki, biz mədəniyyət haqqında hər şeyi öyrədə bilmirik. Mədəniyyət mürəkkəb işdir və insandan insana, qrupdan qrupa, zamanla fərqlənir. Belə mürəkkəb və dinamik işin sinifdə keçirilməsi məqsədyönlü olmalıdır. Bizim sinifdə öyrənmələrə köməyimiz təcrübələrini analiz edərək və diqqətlərini inkişaf etdirərək öyrəndikləri mədəniyyət haqqında daha çox yolların tapılmasını inkişaf etdirməkdir.

Mədəniyyət insanın üzvü olduğu cəmiyyətdə əldə etdiyi bilik, adət və vərdişlərin toplusudur. Bilik deyəndə nəyisə etmək, nədəsə özünü tam hüquqlu insan kimi hiss etmək başa düşülür. Nəzəri biliklər hər bir fərdə imkan verir ki, yalanı və doğrunu seçsin. Elm də bu mənada mədəniyyətin tərkib hissəsidir. Bəzən dini və mifik ifadələr başqa cür qiymətləndirilir. Beləliklə, real vəziyyətdən kənar olan hər şeyi düzgün qiymətləndirmək və buna münasib hərəkət etmək əsl mədəniyyətdir. Nitq mədəniyyəti təkə nitq etiketi deyildir. Nə dil, nə də nitq özünə yaranmır. Onun yaranması və inkişafı cəmiyyətdə baş verən proseslərlə bağlıdır. Bu, dialektik bir əlaqədir. Yəni dil cəmiyyətin bütün sosial-siyasi proseslərini əks etdirir və eyni zamanda, insanların dünyagörüşünü formalaşdırır.

Buna görə də nitq mədəniyyətini cəmiyyətin ümumi mədəniyyətindən ayrı təsəvvür etmək olmaz.

Nitq mədəniyyəti insanlara məxsus ümumi mədəniyyətin ən vacib və aparıcı tərkib hissələrindən biridir. Bu anlayışa danışmaq mədəniyyəti ilə yanaşı yazı mədəniyyəti də daxildir. Belə yüksək keyfiyyətə yiyələnən şəxs cəmiyyətin ictimai həyatında, onun hər hansı bir sahəsində fəal və məhsuldar iştirak etmək imkanına malik olur. Xüsusilə, ziyalı insanların gözəl nitq mədəniyyətinə yiyələnməsi olduqca vacibdir. Yazıçılar, müəllimlər, aktyorlar, radio və televiziya işçiləri, jurnalistlər, bədii söz ustaları nitqin təsirliliyi, obrazlılığı, ifadəliliyi, məntiqliyi, zənginliyi ilə fərqlənməli, başqaları onların danışığından, oxusundan, yazdıqlarından nümunə götürməlidirlər.

Nitq mədəniyyəti dilçiliyin praktik sahəsi olub, dildən ünsiyyət vasitəsi kimi istifadə qaydalarını öyrənir. Nitq mədəniyyətinə yaxşı yiyələnmək üçün dilin fonetik (orfoepik və orfoqrafik), leksik və qrammatik qayda-qanunlarını bilmək və nitq zamanı onlara əməl etmək zəruridir. Nitq mədəniyyətində dilçiliyin nəzəri fikirləri əməli (praktik) şəkildə həyata keçirilir. “Nitq mədəniyyəti”nin konkret predmetini müəyyənləşdirmək (məsələn, fonetikanı, leksikanı yaxud qrammatika predmeti kimi) çox çətindir. Nitq mədəniyyətində bu və ya digər dil faktı hadisəsi yox, üsullar, qayda-qanunlar sistemi öyrənilir. Nitq mədəniyyəti filologiya elminin praktik sahəsidir. Yəni nitq mədəniyyəti dedikdə hər şeydən əvvəl filologiyanın dildən ünsiyyət vasitəsi kimi istifadə qaydaları, elm əsasında öyrənilən sahəsi nəzərdə tutulur Bildiyimiz kimi, dil lüğət fondu, qrammatik quruluşu, fonetik sistemi ilə təşəkkül tapmış ünsiyyət vasitəsidir. Nitq isə xalqın hər bir nümayəndəsinin bu ünsiyyət vasitəsindən fərqli istifadəsidir, ayrı-ayrı insanların danışığıdır.

Mədəniyyətlərarası dil təliminin əsası dil ilə mədəniyyət arasında ayrılmaz bağlantı qurmaqdır. Mədəniyyət bizim mürəkkəb cümlələrdə istifadə etdiyimiz ən sadə dildə nə dediyimizi, nə vaxt dediyimizi, nə üçün dediyimizi formalaşdırır. Bu bizim eşitmə, oxuma, yazma və danışmağımızda əsas rol oynayır. Dil mədəni kodların ötürülməsində mərkəzi rol oynayır; dil formaları və mesajlar, mədəni biliklər tədbir gö-

rülməsi üçün məlumat verir. Nəticə etibarilə dil ilə mədəniyyətin ayrılması mümkün deyil. Mədəniyyət formalarının müxtəlifliyi və mədəniyyətin yaranması məqsədi kimi başa düşülür. Bu, müəllimin necə öyrətməsi və tələbənin necə öyrənməsinə təsir edir. Nəticə etibarilə mədəniyyətlərarası dil təliminin üstünlüklərindən istifadə edərək dil müəllimlərini dil təlimi ilə mədəni təlimi uyğun şəkildə birləşdirməyə çağırır.

Bu baxımdan, xalqların müasir dünya sivilizasiyasına qoşulması üçün bütün dünyada bir dilin ünsiyyət vasitəsinə çevrilməsi ehtimalını gündən-günə artırır. Bu isə o qədər də düzgün fikir deyil, çünki Avropa birliyinə daxil olan dövlətlərin heç biri bu və ya digər xalqın dilinə üstünlük verilməsi tərəfdarı deyillər. Buna sübut olaraq 1954-cü ildə imzalanmış Avropa mədəniyyət konsepsiyasını, habelə 1975-ci il Helsincki Konfransının yekun aktını göstərmək olar. Həmin sənədlər ona imza atan bütün dövlətlərin dilində tərtib olunmuşdur. Bu o deməkdir ki, ən yüksək səviyyədə dillərdən heç birinin heqemonluğuna və dominantlığına yer verilmir. Buna rəğmən biz tam şəkildə dərk etməliyik ki, respublikamızda xarici dil konsepsiyası istər ölkə daxilində, istərsə də onun hüdudlarından kənar da xalqımızın dünyanın elmi-texniki, ədəbi-mədəni, sosial-iqtisadi və s. irsinə yiyələnmək, bu yolla da müasir sivilizasiyanın öncül cərgələrinə çıxmaq məqsədini qarşıya qoymalıdır. Belə ki, xarici dil anlayışı real kontekstə uyğun dəqiqləşdirilməlidir. Yalnız bundan sonra dilöyrənmədə kəmiyyət və keyfiyyət (dərslərin intensivliyi və məzmunu) məsələlərindən danışmaq olar.

Bu baxımdan xarici dil milli və bəşəri dəyərlərlə paylaşmaq, vətəndaş cəmiyyətinin formalaşmasında və inkişafında rol oynayacaq müstəqil bir şəxsi tərbiyə etməyə xidmət edə bilər.

İndiki dövrdə dilöyrənmənin metodikası çoxsaylı və müxtəlifdir. Dilöyrənmədə qarşıya qoyulan məqsəd əsas rol oynayır.

Dil, insanları sosial hadisələrə dəvət etməkdən, məlumatın araşdırılmasından, dildən istifadənin xüsusi yollarından, insanlara nəzakətli davranışlarına görə minnətdarlıq etməkdən və ya xariciləri salamlamaqdan ibarətdir. Əlavə olaraq dil sisteminə həm də nitq daxildir ki, bu da insanlara nə zaman harada necə danışmağı

öyrədir. Dil öyrənmə, öyrənənlərdən müxtəlif dil və mədəniyyətlərin xüsusiyyətlərini danışıq zamanı aradan qaldıraraq onlar arasında əlaqəni tapmağı tələb edir.

Tədqiqatçılar mədəniyyətin dil təlimində 4 kateqoriyasını ayırırlar:

- ənənəvi (yüksək mədəniyyət) yanaşma;
- mədəniyyətşünaslıq və ya sahə tədqiqatları yanaşma;
- mədəniyyət təcrübələri/ictimai hüquq normaları;
- mədəniyyətlərarası dil öyrənmək.

Ənənəvi yanaşmalar müəyyən edilmiş hədəf ölkə kanonunu müəyyənləşdirmək üçün bacarıqlı olmaq kimi mədəni səlahiyyət ilə davranır. Mətnin dil seçimlərindən tədqiq edilən mədəni vəziyyətlərin ifadəsi yerinə, tədqiqatın obyektinə olan mətnlər ilə, dilin və mədəniyyətin arasındakı əlaqələr zəifdir. Mədəniyyətşünaslıq yanaşması hədəf ölkənin mədəni bacarığına təhsil kimi davranır. Bu təlimi dilə cəlb etmədən də əldə etmək mümkündür.

Mədəniyyət ictimai norma kimi müəyyən hərəkət və inanclara əsaslanan xüsusi qruplar haqqında mədəni biliyi müəyyənləşdirir. Aydın ki, bu yanaşmanın məhdudluğu statik və eynicinsli kimi təqdim olunan mədəniyyətdir. Mədəniyyətlərarası dil təlimi mədəniyyəti insanların həyat təcrübələri kimi tanıyır. İnsanlar arasında qarşılıqlı əlaqə kontekstdən asılı, razılaşdırılan, vasitəçilik edən, dəyişən olur.

Öyrənmə baxımından tələbələr mədəni bacarıqla dil təliminin başlanğıcından məşğul olurlar.

Öyrənənlər təlim zamanı hədəf olan mədəniyyət və dil kontekstlərində tələbə həyatında mədəniyyətlərarası ünsiyyətləri inkişaf etdirmək üçün zəmin yaradırlar. Bu bilikdən istifadə edərək, tələbələr kommunikasiyada seçdikləri dillə mədəniyyətlərarası bacarıqlarını nümayiş etdirirlər.

Öyrənənlər əlavə dil və mədəniyyətlərlə münasibətdə öz dil və mədəniyyətlərini başa düşməklə məşğuldurlar. Şagirdlər danışıqların mənalarnı yüngülləşdirən, müxtəlif perspektivlərin tanınmasını, vasitəçiliyini və qəbulunu cəlb edən proseslərdə iştirak edirlər. Mədəniyyətlərarası dil təlimi təkcə özünün müqayisəsi və mədəniyyəti haqqında olandan daha çox məna kəsb edir. Şagirdlər başqa dilin məzmunlu

prinsiplərində iştirak edərkən nəyi mənimsəməli, nəyi qəbul etməli və nəyi rədd etməli olduğunu seçimlərini etməlidirlər.

Bu baxımdan tələbələr getdikcə daha çox dəyişdirilən yollarda insan kommunikasiyalarını və qarşılıqlı təsiri başa düşməyi və aydınlaşdırmağı öyrənir və inkişaf etdirirlər. Onlar bunu başqaları ilə əlaqədə olarkən bölüşdükləri hissləri, düşüncələri və fikirləri hiss edən, izah edən, analiz və aydınlaşdıran müşahidəçi və kommunikasiyada iştirakçı kimi edirlər. Bu zaman onlar özlərinin və digərlərinin məqsədlərini aydınlaşdırmaqla, başqaları ilə münasibətdə özünüməlumatlandırmaqla məşğul olurlar. Bu o deməkdir ki, müxtəlif mədəniyyətə malik olan, müxtəlif siyasi quruluşlarda yaşayan insanlar təkbəşinə yaşaya bilməz, xalqlar, millətlər arasında inteqrasiya prosesi başlanıb. İnteqrasiya prosesində isə ünsiyyətə ehtiyac yaranır. Ünsiyyətin başlıca vasitəsi isə dildir. Demək, müxtəlif dil daşıyıcıları olan toplumlar, xalqlar, millətlər bir-birilə ünsiyyətə girmək üçün hökmən bir-birinin dilini öyrənmək məcburiyyətində qalırlar. Buradan da xarici dilin öyrədilməsi və öyrənməsi bir zərurət olaraq meydana çıxır.

Beləliklə, qloballaşan dünyada mədəniyyətlərarası dialoqun inkişaf etdirilməsi üçün dil bilikləri prioritet rol oynayır.

Xarici dil üzrə kommunikasiya canlı danışığın qurulması, interaktiv fəaliyyətin formalaşmasını tələb edir.

Xarici dillərin tədrisinin kommunikativ məqsədi tələbənin şəxsiyyət kimi formalaşma əsas götürür. Bu faktor isə həm müəllim, həm də dərslər və dərslər vasitələri faktoru ilə sıx bağlıdır.

Bizim işdə ən vacib məsələ tədris olunan xarici dilə tələbənin böyük marağının yaradılmasıdır. Bu məsələ də əsasən praktik dərslərdə həll edilir. Xarici dilə marağı artırmaq üçün tələbəyə daha asan, onlara yaxın olan mövzularda söhbətlərin aparılması təqdirəlayiqdir. Bu tip ünsiyyət nə qədər mütəmadi olsa, bir o qədər də effektiv olar.

Nitq danışmanın fikrinə uyğun olmalıdır. Danışan söyləyəcəyini fikrində götür-qoy etməli, özünə aydınlıq gətirdikdən sonra fikrini izah etməlidir.

Fəal təlim zamanı dialoq ən çox istifadə olunan üsullardan biri olub həm təlim, həm də tərbiyə metodu kimi tətbiq olunur. Əgər dil keçən müəllim auditoriyada və ya auditoriya-

dankənar məşğələlərdə bir hadisəni tədris etdiyi xarici dildə öyrətmək istəyərkən ziddiyyət tapırsa, dialoq metodunu tətbiq edir. Ziddiyyətdən çıxışı tələbə kollektivinin özü müstəqil surətdə axtarır. Bu zaman tələbələr öyrəndikləri xarici dildə sözləri səhv belə ifadə etsələr də özləri bir-birinə kömək edə-edə müəllimin müdaxiləsi olmadan səhvlərini düzəldərək ziddiyyətdən axış yolu axtarırlar. Dialoq o vaxta qədər davam edir ki, həqiqət artıq üzə çıxır. Bu da tələbələrin xarici dilə olan marağı daha da artırır.

Buna görə də hər bir xarici dil müəllimi öz üzərində daima işləməli və inkişaf etməlidir. Bu isə müəllimdən açıqlıq və zənginlik, hər şeydən məlumatlı olmaq, seminarlarda, başqa təcrübəli müəllimlərin dərslərində iştirak etmək, öz həmkarlarının məsləhətlərinə qulaq asmaq və onların təcrübələrindən bəhrələnməyi, həddən artıq səbirli olmağı tələb edir. Müəllimin əsas açarı onun tələbələri ilə daima ünsiyyətdə olması və onların fikirlərinə tərəfdar çıxmağı bacarmasıdır. Kommunikativ təlimin əsaslarını öyrənilən dildə danışmaq təşkil etdiyindən, müəllim bu dildə gözəl danışmağı bacarmalı və bununla tələbələrə misilsiz nümunə olmalıdır. Bununla o, tələbələrdə dilə olan marağı daha da artırmağa nail olmalıdır.

Hazırkı dövrdə hər bir insanın karyerada inkişafı üçün, daha çox mədəniyyətlərlə tanış olmaq üçün, xarici ədəbiyyatı orijinal dildən oxumaq üçün ən azı bir xarici dili bilməsi şərtidir.

Həyatın, elmin sürətlə inkişaf etməsi, elmi biliklərin diferensiasiyasının və inteqrasiyanın daha böyük vüsət götürməsi, geniş şəkil alması, orta ümumtəhsil, ali və orta ixtisas məktəblərində yeni pedaqoji taktların, yanaşma tərzinin, xarici dil fənlərinin tədrisi zərurətinin meydana çıxmasını vacib sayır.

Əgər bu gün müstəqil Azərbaycanımızın təhsil sistemi dünya təhsil sisteminə inteqrasiya olunursa, təhsilimizin ayrı-ayrı mərhələləri təhsilin dünya standartları tələbləri səviyyəsində qurulur və əsaslı təkmilləşdirmə, yeniləşdirmə işləri aparılır.

Təhsilin, dövləti və cəmiyyəti möhkəmləndirməyin prioritet sahələrindən biri hesab edən Azərbaycanın başlıca məqsədi də demokratik, dünyagörüşlü, bacarıqlı, məsuliyyətli və tənədaşlar yetişdirməkdə görünür.

İnkişaf etmiş ölkələrin təhsil təcrübəsi göstərir ki, adi ünsiyyət yaratmaqdan tutmuş, kiçik iqtisadi layihələr qurub reallaşdırmağa qədər ən müxtəlif qabiliyyətləri özündə etdirən bacarıqlar mükəmməl bir sistemin tərkib hissələridir. Təhsil prosesində tələbələrin qazanıb gündəlik həyatlarında tətbiq edə biləcəkləri bilik, bacarıq və vərdislərin formalaşdırılması həm fənlərin, həm də onların əhatə etdikləri mövzuların əlaqəli-integrativ şəkildə tədrisini tələb edir.

Hazırda təhsilin təşkili formaları, məzmunu, təlimin metod və vasitələri, qiymətləndirmə, pedaqoji prosesi idarəetmə və digər məsələlərə elmi və praktik olaraq yenidən baxılır, milli və dünya təcrübəsi dəyərləri nəzərdən keçirilir, nəticələrə gəlinir. Müasir təlim metodlarından istifadə zamanı öyrənənlərin təfəkkürü, idrakı inkişaf edir. Müasir dövrdə baş verən sürətli dəyişikliklər təlimin qarşısında tələbələrin həyata hazırlanması məsələsini daha kəskin qoyur.

Bunun üçün, ilk növbədə, təlim cəmiyyətin inkişafını əks etdirməli və yeni nəsilləri yaxın gələcəkdə təşəkkül tapacaq dünyada fəaliyyətə hazırlamalıdır. Beləliklə, gənclərin dünyaya inteqrasiyasında xarici dilin də rolu danılmazdır. Xarici dili bilmədən dünyaya inteqrasiya etmək mümkün deyil.

Problemin aktuallığı. İnkişaf etmiş dövlətlər üçün dünyaya inteqrasiya etmək, beynəlxalq münasibətləri genişləndirib möhkəmləndirmək.

Problemin elmi yeniliyi. Mədəniyyətlər arası təlim, getdikcə dəyişən cəmiyyətdə insan kommunikasiyalarını və qarşılıqlı təsiri başa düşməyi və aydınlaşdırmağı dialoqun inkişaf etdirilməsi üçün dil bilikləri prioritet rol oynayır.

Problemin praktik əhəmiyyəti. Öyrənənlər təlim zamanı hədəf olan mədəniyyət və dil kontekstlərində mədəniyyətlərərsası ünsiyyətləri inkişaf etdirməklə yanaşı kommunikasiyada seçdikləri dillə mədəniyyətlərərsası bacarıqlarını nümayiş etdirirlər.

Ədəbiyyat:

1. Xarici dillərin təlimi metodikasının ümumi məsələləri. Bakı: Maarif, 1967
2. Долинин К.А. Стилистика французского языка. Л., 1978 .
3. Миролубова А.А. Общая методика обучения иностранным языком. М., 1967.
4. Gilles Brougere. Jeu et education. Paris: L'Harmattan, 1995
5. François Weiss. Jouer, communiquer, apprendre. Paris: Hachette, 2002.
6. Haydee Silva. Le jeu en classe de langue. Paris: CLE International, 2008.

E-mail: nushaba.kuliyeva@gmail.com

Rəyçi: dos. N.H. Nəbiyev

Redaksiyaya daxil olub: 11.01.2021